

INSPEKCJA WETERYNARYJNA

POWIATOWY LEKARZ
WETERYNARII
w Lublinie

NAJWAŻNIEJSZE ZASADY BIOASEKURACJI ORZAZ PZREMIESZCZANIA TRZODY CHLEWNEJ NA TERENIE KRAJU

Afrykański Pomór Świń –ASF

Najważniejsze praktyczne dane o chorobie

Zakaźna i zaraźliwa, wolno szerząca się choroba świń domowych i dzikich, występująca od kilkadziesiąt lat w Afryce.

Wirus ASF nie jest chorobotwórczy dla ludzi
oraz innych gatunków zwierząt !!!

W roku 2014 po raz pierwszy w historii wystąpiła w Polsce

Z uwagi na brak szczepionki przeciw ASF, zwalczanie choroby odbywa się wyłącznie metodami administracyjnymi poprzez wybijanie zwierząt, oczyszczanie i dezynfekcję pomieszczeń, nałożenie restrykcji w przemieszczaniu zwierząt.

CHARAKTERYSTYCZNE OBIAWY ASF

1. Wysoka nie reagująca na leki gorączka (41-42°C)
2. Sinica uszu, brzucha, pachwin
3. Krwawa biegunka i krwawy wypływ z nosa
4. „Cisza w chlewni,,

Szczególnie oporny na działanie niskich temperatur

PRODUKT	PRZEŻYWALNOŚĆ (DNI)
Solone mięso odkostnione	182
Solone mięso z kością	182
Gotowane mięso odkostnione	0
Gotowane mięso z kością	0
Suszone mięso odkostnione	300
Suszone mięso z kością	300
Wędzone mięso odkostnione	30
Mięso mrożone	1000
Chłodzone mięso odkostnione	110
Chłodzone mięso z kością	110
Suszony tłuszcz	300
Podroby	105
Skóra/tłuszcz	300

Wirus zachowuje właściwości zakaźne we krwi, kale, tkankach (zwłaszcza *surowych, niedogotowanych produktach pochodzenia wieprzowego, dziczyzny*) przez długi okres (nawet 3-6 m-cy).

Obecność wirusa w śledzionie zakopanej w ziemi potwierdzono nawet po 270 dniach!!

SZCZEPIONKA

Mimo kilkudziesięciu lat badań nie opracowano skutecznej szczepionki !!!

Nie ma perspektyw by taka szczepionka w najbliższych latach została opracowana !!!

Choroba ma ogromne konsekwencje ekonomiczne. Kraj traci prawo eksportu świń i wieprzowiny.

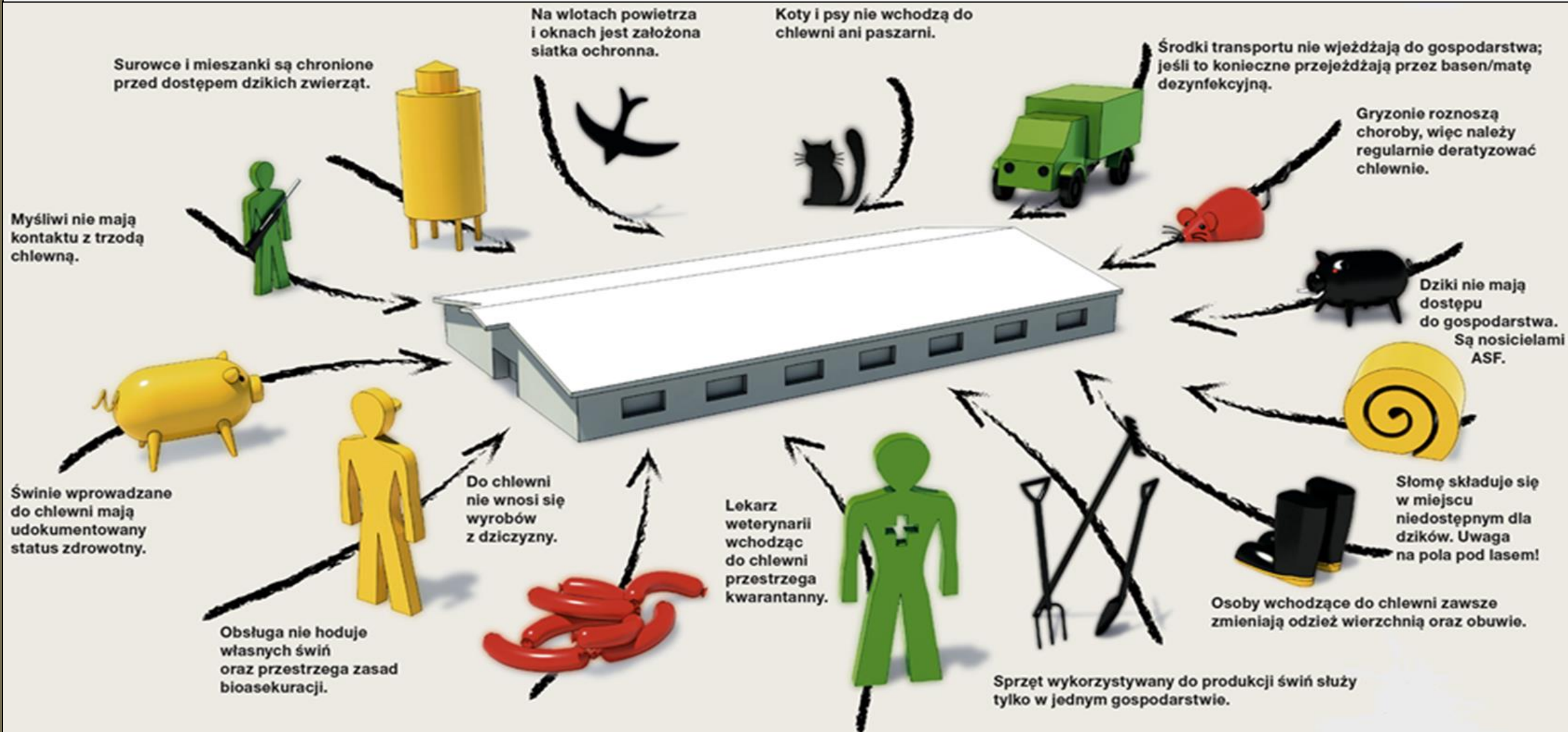
W większości krajów wystąpienie choroby doprowadziło do zasadniczych przekształceń w sposobie chowu świń (likwidacja gospodarstw drobnotowarowych, rozwój dobrze bioasekurowanych ferm wielkotowarowych).

ROLNIKU W PRZYPADKU PODEJRZENIA ASF PAMIĘTAJ O:

- **NIZWŁOCZNYM ZAWIADOMIENIU INSPEKCJI WETERYNARYJNEJ**, lekarzy dla zwierząt lub wójta, (burmistrza, prezydenta miasta)
- **POZOSTAWIENIU ZWIERZĄT W GOSPODARSTWIE**, niewprowadzanie kolejnych zwierząt do gospodarstwa;
- **UNIEMOŻLIWIENIU OSOBOM POSTRONNYM DOSTĘPU DO TWOICH ZWIERZĄT;**
- **NIWYWOŻENIU (NIE WYNOSENIE, NIEZBYWANIE)** sprzętu oraz innych materiałów (mięsa, pasz, wody, ściółki, nawozów) i przedmiotów z gospodarstwa;
- **UDOSTĘPNIENIU** zwierząt/zwłok zwierząt do badania IW;
- **UDZIELANIU IW Niezbędnych informacji i wyjaśnień**, które mogą przyczynić się do wykrycia zakażenia, jego źródeł i zapobiec szerzeniu się choroby.

PODSTAWOWE ZASADY OCHRONY GOSPODARSTW PRZED ASF - BIOASEKURACJA -

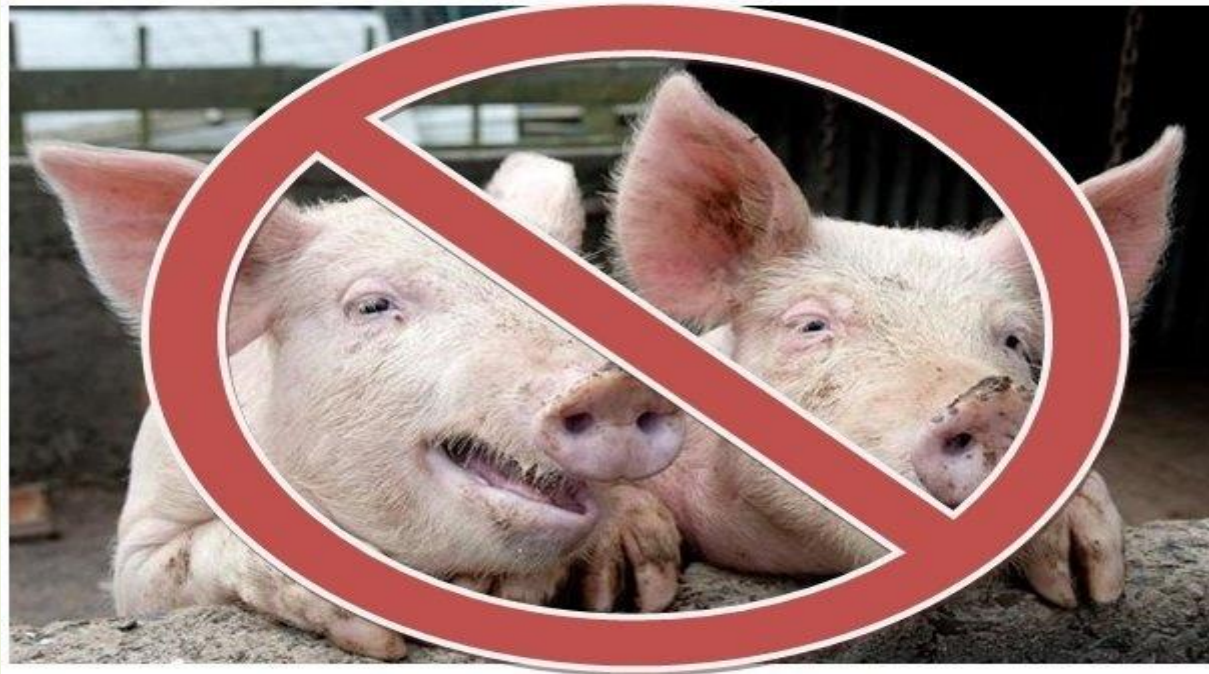

SZCZEGÓŁOWE WYMAGANIA BIOASEKURACYJNE

znajdziesz w poniższych aktach prawnych

- **Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń**
- **zmiana Rozporządzenie Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 10 stycznia 2019 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń**

**ROLNIKU NIGDY NIE KUPUJ ŚWIŃ NIEOZNAKOWANYCH I BEZ
WETERYNARYJNEGO ŚWIADECTWA ZDROWIA**

**NIE SKARMIAJ ZWIERZĄT PASZĄ NIEWIADOMEGO
POCHODZENIA W TYM RESZTKAMI I ZLEWKAMI
POCHODZENIA ZWIERZĘCEGO**

Unikaj kontaktu z padłymi świniami (lub dzikami) - w przypadku kontaktu z padłą świnią lub dzikiem należy jak najszybciej umyć ręce lub zdezynfekować środkiem na bazie alkoholu oraz oczyścić i zdezynfekować obuwie

**UTRZYMYWANIE ŚWIŃ W BUDYNKACH, W KTÓRYCH SĄ JEDNOCZEŚNIE
UTRZYMYWANE INNE ZWIERZĘTA KOPYTNE (BYDŁO, KONIE ITD.) JEST ZAKAZANE**

**ZABEZPIECZ BUDYNEK, W KTÓRYM SĄ UTRZYMYWANE ŚWINIE, PRZED DOSTĘPEM
ZWIERZĄT DOMOWYCH ORAZ DZIKICH W TYM GRYZONI**

Odkazanie rąk i obuwia,

Pojemniki do dezynfekcji obuwia należy umieszczać przy wszystkich:

- ▶ wejściach na fermę,
- ▶ wejściach do obiektów fermy

Dbać o stan roztworu dezynfekcyjnego

Należy pilnować by wszyscy ich używali!

POPRAWNE MYCIE I DEZYNFEKCJA OBUWIA

**WYŁÓŻ MATY DEZYNFEKCYJNE NA WJAZDACH I
WYJAZDACH WEJŚCIACH I WYJŚCIACH DO I Z
GOSPODARSTWA ORAZ PRZED WEJŚCIAMI I WYJŚCIAMI
DO BUDYNKÓW INWENTARSKICH**

- utrzymuj maty w stałym nawilżeniu tak aby zapewnić działanie środka dezynfekcyjnego -

PAMIĘTAJ !!!

**ANI DYWAN ANI MATERAC NIE SPEŁNIĄ ROLI MATY
DEZYNFEKCYJNEJ**

TO NIE JEST MATA DEZYNFEKCYJNA !!!

PONADTO

- Nie wnoś do gospodarstwa części dzików ani trofeów myśliwskich np. poroża;
- Zachowaj podstawowe zasad higieny;
- Stosuj odzież ochronną;
- Okresowo odkażaj odzież ochronną i narzędzia;
- Nie wpuszczaj osób postronnych (nie zajmującym się zawodowo zwierzętami lub leczeniem zwierząt) do budynków inwentarskich w gospodarstwach, w których utrzymywane są świnie.

CO ZROBIĆ Z PADŁYMI SZTUKAMI ?

- Padłej trzody chlewnej **w żadnym wypadku nie należy zakopywać !!!**
 - działanie takie jest surowo zakazane przepisami prawa (za złamanie zakazu grożą sankcje karne o znacznej wysokości). Padnięcia świń mogą być pierwszym objawem wystąpienia ASF w gospodarstwie - tylko szybkie zgłoszenie padnięć w celu wykluczenia ASF przez powiatowego lekarza weterynarii zapewnia szybką likwidację choroby.
- **Hodowcy nie ponoszą kosztów związanych z przekazywaniem padłych zwierząt do utylizacji. W Polsce funkcjonuje specjalny system dopłat z budżetu państwa dla zakładów utylizacyjnych odbierających od rolników padłe zwierzęta.**

ASF – RESTRYKCJE W PRZEMIESZCZANIU

Zasady przemieszczania świń pomiędzy gospodarstwami i z gospodarstw położonych na obszarach objętych restrykcjami: obszarze zagrożenia (**niebieskim**), objętym ograniczeniami (**czernym**) i ochronnym (**żółtym**)

ASF – przemieszczanie

Przemieszczanie świń z gospodarstw położonych
na obszarze ochronnym:

W granicach obszaru i na pozostałe terytorium
Polski obowiązuje świadectwo zdrowia

ASF – przemieszczanie

Przemieszczanie świń z gospodarstw położonych na obszarze objętym ograniczeniami:

W granicach obszaru (**czzerwonego**) do innych gospodarstw lub rzeźni → po spełnieniu odpowiednich wymagań:

- świny są przemieszczane bezpośrednio do innego gospodarstwa lub rzeźni;
- uzyskano pozwolenie PLW, właściwego ze względu na miejsce pochodzenia świń, na takie przemieszczenie;
- świny muszą zostać zbadane przez urzędowego lekarza weterynarii nie wcześniej niż na 24 godziny przed przemieszczeniem;
- świny muszą zostać zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii.

ASF – przemieszczanie

•Przemieszczanie świń z gospodarstw położonych na obszarze objętym ograniczeniami:

- ✓ Na pozostałe terytorium Polski, poza ten obszar, w tym, np. do innych gospodarstw lub rzeźni → po spełnieniu odpowiednich wymagań:
- świny przebywały w gospodarstwie co najmniej przez 30 dni bezpośrednio poprzedzających ich przemieszczenie lub od dnia urodzenia oraz w okresie co najmniej 30 dni bezpośrednio poprzedzających przemieszczenie żadna świnia nie została wprowadzona do tego gospodarstwa z obszarów objętych ograniczeniami lub zagrożenia;
- w okresie 15 dni przed przemieszczeniem zostały poddane badaniu laboratoryjnemu z wynikiem negatywnym; próbki do badań pobierane są przez urzędowego lekarza weterynarii;
- nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem, zostały zbadane przez urzędowego lekarza weterynarii;
- zostały zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii, na podstawie ww. wyników badania

LUB

ASF – przemieszczanie

- świnie pochodzą z gospodarstw spełniających wyższe standardy bioasekuracji, określone w rozporządzeniu Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi z dnia 6 maja 2015 r. w *sprawie środków podejmowanych w związku z wystąpieniem afrykańskiego pomoru świń*;
- świnie pochodzą z gospodarstw, które co najmniej 2 razy w roku bezpośrednio poprzedzającym przemieszczenie świń były poddane kontroli, w odstępie co najmniej 4 miesięcy, przeprowadzonej przez urzędowego lekarza weterynarii, obejmującej: badanie kliniczne, weryfikację spełniania wymogów bioasekuracji, ew. pobranie próbek.

Całkowity zakaz wysyłki świń z obszaru objętego ograniczeniami poza terytorium Polski

ASF – przemieszczanie

Przemieszczanie świń z gospodarstw położonych na obszarze zagrożenia:

- ✓ W granicach obszaru do innych gospodarstw lub rzeźni → po spełnieniu odpowiednich wymagań:
 - świny są przemieszczane bezpośrednio do innego gospodarstwa lub rzeźni;
 - w każdym z ww. przypadków uzyskano pozwolenie PLW, właściwego ze względu na miejsce pochodzenia świń, na takie przemieszczenie;
 - świny muszą zostać zbadane przez urzędowego lekarza weterynarii nie wcześniej niż na 24 godziny przed przemieszczeniem;
 - świny muszą zostać zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii.

ASF – przemieszczanie

Przemieszczanie świń z gospodarstw położonych na obszarze zagrożenia:

- ✓ Na pozostałe terytorium Polski, poza ten obszar → **ISTNIEJE MOŻLIWOŚĆ WYWOZU ŚWIŃ TYLKO DO NATYCHMIASTOWEGO UBOJU W RZEŹNI NA TERYTORIUM RP !!!!!** → po spełnieniu odpowiednich wymagań:
 - ubój tych świń odbędzie się w rzeźni, zatwierdzonej specjalnie do tego celu przez PLW (pod warunkiem, że nie ma możliwości dokonania uboju w zatwierdzonych do tego celu rzeźniach położonych na obszarze zagrożenia);

ASF – przemieszczanie

- gospodarstwo, z którego wysyłane są świnie:

- świnie przebywały w gospodarstwie co najmniej przez 30 dni bezpośrednio poprzedzających ich przemieszczenie lub od dnia urodzenia oraz w okresie co najmniej 30 dni bezpośrednio poprzedzających przemieszczenie żadna świnia nie została wprowadzona do tego gospodarstwa z obszarów objętych ograniczeniami lub zagrożeniami;

- w okresie 15 dni przed przemieszczeniem zostały poddane badaniu laboratoryjnemu z wynikiem negatywnym; próbki do badań pobierane są przez urzędowego lekarza weterynarii;

- nie wcześniej niż 24 godziny przed przemieszczeniem, zostały zbadane przez urzędowego lekarza weterynarii;

- zostały zaopatrzone w świadectwo zdrowia wystawione przez urzędowego lekarza weterynarii, na podstawie ww. wyników badania

ASF – przemieszczanie

- transport:

- świnie są przewożone do uboju bezpośrednio, bez zatrzymywania się i rozładunku do rzeźni wyznaczonymi i zaplombowanymi środkami transportu;- jeżeli transport odbywa się poza obszar zagrożenia – wówczas wyłącznie określonymi trasami przewozu;

-pojazdy muszą być czyszczone i dezynfekowane jak najszybciej po rozładunku;

-powiadomienie właściwych PLW:

- PLW właściwy ze względu na miejsce położenia rzeźni został poinformowany o planowanym terminie przywozu świń i przekazał informację o przywozie świń do rzeźni PLW właściwemu ze względu na miejsce wysyłki;

ASF – przemieszczanie

- wymagania dla rzeźni:

- rzeźnia została zatwierdzona specjalnie do przeprowadzania uboju świń pochodzących z obszaru zagrożenia;**
- po przywozie do rzeźni świnie są przetrzymywane i poddawane ubojowi oddzielnie od innych świń, w dniu, w którym są poddawane ubojowi wyłącznie świnie pochodzące z obszaru zagrożenia;**
- produkty uboczne pochodzące z ubitych świń muszą być przechowywane oddzielnie, a następnie niezwłocznie poddane obróbce w zakładzie przetwórczym, która zapewni, że otrzymane z nich produkty pochodne nie stwarzają zagrożenia rozprzestrzeniania się ASF.**

UBÓJ NA UŻYTEK WŁASNY

Obowiązek poinformowania PLW o zamiarze dokonania uboju świń na użytek własny na co najmniej 24 godziny przed dokonaniem takiego

O BOWIĄZUJE NA CAŁYM OBSZARZE KRAJU

Informacja powinna zawierać:

- Dane posiadacza świń lub podmiotu prowadzącego gospodarstwo, w którym będzie dokonywany ubój (imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres);
- Gatunek zwierząt (świnie) i ich liczbę (liczba świń);
- Numery identyfikacyjne zwierzęcia/ąt (świń);
- Miejsce i termin uboju;
- Imię i nazwisko osoby uprawnionej do przeprowadzenia uboju;
- Inne dane – numer telefonu (kontakt z informującym);
- Jeżeli gospodarstwo położone jest w obszarze podlegającym nakazom, zakazom i ograniczeniom – oświadczenie, że świnie przebywały w gospodarstwie co najmniej przez 30 dni przed ubojem;

UBÓJ NA UŻYTEK WŁASNY

W przypadku dokonywania uboju świń na użytek własny w obszarach zagrożenia, objętym ograniczeniami i ochronnym obowiązuje:

- Bezwzględny obowiązek zawiadomienia o tym fakcie PLW (na co najmniej 24 godziny przed ubojem);
- Świnie muszą przebywać w gospodarstwie przez co najmniej 30 dni przed ubojem;
- Świnie muszą zostać poddane badaniu przedubojowemu, a mięso z tych świń badaniu poubojowemu;
- Pobierane są próbki do badań w kierunku ASF w trakcie badania przedubojowego świń (z urzędu) lub poubojowego badania mięsa (na koszt właściciela świń):
 - zawsze w przypadku, gdy gospodarstwo położone jest w obszarze zagrożenia (**niebieskim**);
 - w przypadku podejrzenia wystąpienia ASF – gdy gospodarstwo położone jest w obszarze objętym ograniczeniami (**czerwonym**) lub obszarze ochronnym (**żółtym**)

!!! ROLNIKU PAMIĘTAJ !!!

**ZA NIEPRZESTRZEGANIE ZASAD
BIOASEKURACJI ORAZ ZASAD W
PRZEMIESZCZANIU ŚWIN GROŻĄ SUROWE
KONSEKWENCJE KARNE
ORAZ ADMINISTRACYJNE**

WIĘCEJ NA TEMAT ASF ZNAJDZIESZ POD TYM ADRESEM:

<https://www.wetgiw.gov.pl/nadzor-weterynaryjny/asf---najczesciej-zadawane-pytania-faq>